

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens ad viginti sex Quæstiones priores, centum & septem
Disputationes in Capita diuisas

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1621

Respondetur argumentis contrariis. c. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80983](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80983)

missis de fide, vel ex altera de fide, & altera naturalis, non assensum fidei infusæ, sed aut inferiorem assensum præmissarum, aut alterius rationis. At verò Canus & Vega præter hunc assensum, qui fit per discursum, & dicitur Theologicus, contendunt esse alium proximè productū lumine fidei, qui tanquam conditionem præcedentem, postulat assensum Theologicum, etiam si hic fit minus certus, quam assensus fidei: id quod mirum non est. Nam ut ipsi optimè notant, & nos latius ostendimus 2. 2. q. 1. artic. 1. assensus fidei infusæ exigit etiam, ut conditionem assensum fidei humanæ: ut enim credatur fide infusæ aliqua propositio, quæ definita est ab Ecclesia, opus est primo credere definitam fuisse, aut in Concilio, aut à Pontifice, quod tamen sola fide humana notum est. Eodem modo prædicatori, aut proponenti articulos fidei, prius credimus fide humanæ. & hac fide supposita statim sequitur superior assensus ex lumine fidei infusæ: sic igitur docent Canus, & Vega posita evidenti consequentia ex articulis fidei, vel ex vna de fide, & alia naturali, tanquam conditione prævia, consequi assensum fidei infusæ: siquidem demonstratio Theologica perinde se habet ipsi Theologo demonstranti: sicut Concilium, cum de fide aliquid esse declarat, se habet toti Ecclesiæ. Solum est differentia, quod Concilium id, quod definit, omnibus proponit credendum ita, ut omnes credere teneantur: ratio vero Theologica illis solum proponit, quibus est evidens consequentia ex articulis fidei: & idèd propositio, quæ est contraria conclusioni Theologicæ, communiter dicitur erronea, non hæretica: quia non omnibus credenda proponitur: propositio verò Scripturæ, vel definitioni Ecclesiæ contraria, vocatur hæretica: quia illa omnibus proponitur credenda; Nihilominus qui haberet Theologicum discursum evidentem ex vna de fide, & alia naturali, vel ex utraque de fide, & non crederet conclusionem, esset hæreticus: tum quia facta prædicta suppositione tenebatur illam credere, tum etiam quia eo ipso non assentiretur alicui præmissæ, quæ est de fide.

CAPVT IV.

Respondetur argumentis contrariis.

9. **I**am verò ex dictis facile dilui possunt argumenta primæ, & secundæ sententiæ, quatenus huic tercię opinionioni contraria sunt. Cum secunda enim convenit in eo, quod asserit assensum conclusionis Theologicæ comparari habitum adhæsiuum, & non tantum declaratiuum. Superest igitur, ut paucis explicemus circa secundum argumentum primæ sententiæ, utrum habitus Theologicus sit virtus intellectualis, sicut dicitur esse scientia, an non. Respondeo primum, si dicamus conclusionem Theologicam deduci ex articulis creditis fide infusæ, esse sine dubio virtutem intellectualem, sicut de ipsa fide infusæ dicemus 2. 2. q. 4. artic. 5. quia sicut fides infusæ ex parte, obiecti formalis, cui innititur, non potest unquam inclinare ad falsum; sic etiam habitus Theologicæ ad falsum movere non potest per consequentiam ductam ex articulis creditis fide divina: atqui ille habitus dicitur esse virtus intellectualis ab Aristotele 6. Ethic. c. 2. & 3. qui nequit ad falsum inclinare; ergo ex eius sententia fides infusæ, & Theologia erunt virtutes intellectuales: quos quidem habitus si Aristoteles cognovisset, citra controuersiam inger

Habitum Theologia esse virtutem intellectualem.

Aristotel.

ARTIC. II.

virtutes intellectuales connumerasset. Deinde respondeo, si dicamus, Theologicam conclusionem deduci ex articulis creditis fide acquisita, quam aliqui humanam appellant, videbitur forsitan alicui excludenda à ratione virtutis intellectualis, sicut excluditur ab eodem Aristotele opinio: eo quod contingit aliquando opinione dici falsum. Eadem enim ratio videtur de fide acquisita, & de assensu ex ea deducto.

Nihilominus tamen dicendum est, ex sententia quoque Aristotelis, habitum Theologicum hoc modo esse virtutem intellectualem: eo quod fides acquisita per tot miracula, & signa, vitæ sanctitatis & auctoritatis Ecclesiæ addo sit confirmata ut nullus intellectus iuxta regulas rectæ rationis aliud credere valeat: imo cum Ricardo de S. Victore 1. de Trinit. c. 2. ad Deum confidenter dicere possit, Si error est, à te ipso decepti sumus. Nam hæc omnia tot signis, & prodigiis confirmata videmus, quæ non nisi per te fieri possunt. Aristoteles autem ea de causa reiecit opinionem à ratione virtutis 6. Ethic. c. 3. quia fieri potest, ut aliquando opinione falsum dicatur: quare si talis est confirmatio articulorum nostræ fidei, ut nulla recta ratione credi possit ab alio, quam à Deo reuelatos esse, non est cur reiciamus à ratione virtutis intellectualis fidem articulorum acquisitam, & Theologicum assensum inde deductum. Secus autem dicendum est de fide humana aliarum rerum, quæ posse esse falsam facile credimus. Vbi tamen tanta esset auctoritas, ut naturaliter videretur, non posse contrarium esse verum, fides humana etiā esset virtus intellectualis. Talis est, qua credimus Constantinopolim, aut Romam esse. Quis enim non videat impossibile naturaliter esse tot homines, qui de eis testificantur, ad decipiendū conuenisse.

Io.

Ricard.

Aristotel.

DISPUTATIO VI.

De subalternatione nostræ Theologiæ.

Sententia Caietani, & aliorum. cap. 1.
Vera opinio de subalternatione Theologiæ, c. 2.
Respondetur argumentis Caietani. c. 3.

CAPVT I.

Sententia Caietani, & aliorum.

QVÆSTIO hæc iuxta opinionem nostram, qua diximus in quarta disputatione Theologiam non esse scientiam, facile posset expediri; si enim scientia non est, subalternata esse nequit. Ceterum quia nonnulli, qui nobiscum conueniunt, contendunt quoddam genus subalternationis Theologiæ nostræ tribuere, controuersia esse potest, an præter defectum evidentiam, aliquid aliud desit Theologiæ nostræ, quo minus subalternata scientia sit. Prior opinio est Caietani in hoc art. & 2. 2. q. 1. a. 5. qui licet putet Theologiam nostram in nobis verè, & propriè non esse scientiam, ut disputatione 4. vidimus, affirmat tamen esse verè, & propriè subalternatam. Quam sententiam secutus fuit Egidius in 2. principali parte Prologia. 2. & videtur fuisse Capreo. q. 1. Prol. art. concl. 2. & 3. qui eam probat ex multis locis S. Thomæ, quæ meo iudicio nihil ei adstipulantur.

Caiet.

Egidius Capreo.

Duo igitur asserit Caietanus in hoc articulo. Alterum est, Theologiam nostram secundum se esse verè,

se verè,